

iratott elő, mert az 1909. évi VIII. t.-c. 13. §-ának második bekezdése szerint, ha a vállalat gazdasági éve a naptári évvel nem azonos, akkor az adóalap a kivetést megelőző évben lezárt gazdasági év mérlege szerint mutatózó adóköteles jövedelem, — vagyis az 1917/18. gazdasági év eredménye alapján az 1919. évre — és nem mint a vállalat állítja, az 1918/19. gazdasági évre vettették ki a társulati kereseti adó, amely évben az egyezmény hatálya — a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országoknak 1918 november havában történt megszűnése folytán — szintén megszűnt.

A vízdijszedési jog közjogi természetű lévén, a vízdijszedege szabályrendeletileg visszamenő hatállyal is felelhető. (Közig. bíróság 1148/1925. K. sz.) Panaszos vízidja ügyében a székesfőváros tanácsának hozott határozata ellen irányuló panasziratában előadja, hogy a vízszolgáltatás tekintetében a főváros és a vizet igénybevevők közt magánjogi szerződés áll fenn, melynek rendelkezéseit a vízszolgáltatási szabályrendelet tartalmazza, melynek módosítása visszaható erővel nem eszközölhető. Vitatja továbbá, hogy a szerződési kötelezettségeknek visszahatólag, vagyis a már teljesedésbe ment részére vonatkozó megváltoztatása a fennálló jogszabályokba ütközik.

A bíróság a panaszt nem találta helytállónak, mert az 1872. évi XXXVI. t.-c. 10. §-a alapján a székesfőváros közönségjárnulékokat és díjakat szedhet, tehát az idevonatkozó és kormányhatóságilag jóváhagyott szabályrendelete alapján vízdijszedést is ezen közjogi természetű vízdijszedésre a magánjogi szabályok nem irányadók. De jogosítva van a székesfőváros közönsége a vízdijszedést a megállapított emelt tételekben visszamenőleg is beszédni, mert a székesfőváros törvényhatósági bizottsága 1921. évi május hó 11-én 555. szám alatt hozott határozatával kimondotta, hogy az üzemi és üzleti, vagyis haszonhajtó célokra felhasznált és vízmérőn át szolgáltatott viznek díját az 1921. évi január havi vízmérő leolvasásokkal kezdődő hatállyal felemeli, a magyar királyi belügyminiszter pedig ezen határozatot törvényes hatáskörében 1921. évi december hó 27-én 92.181/1921. sz. határozatával az 1921. évi január hó 1-től kezdődő hatállyal jóváhagyta. Ez a közgyűlési határozat tehát az eredeti szabályrendeletnek, kormányhatóságilag jóváhagyott módosítása. Minthogy pedig közigazgatási jogszabályok valamely újonnan alkotott jogszabálynak visszaható erővel való felruházását ki nem zárják és így a módosított szabályrendelet alapján vízdijszedeget beszédes szabályrendeleti rendelkezés alapján történt, a panasznak helyt adni nem lehetett.

A társulati adó alól csak azok a tartalékolások mentesek, melyeket a törvény kifejezetten felsorol. (Közigazgatási Bíróság 7775/1925. P. sz.) A nem vitás tényállás szerint panaszos vállalat az ellene, mint haszonbérlet ellen kavics kiaknázására alkalmas terület után fizetendő haszonbér emelése iránt a haszonbérbeadó által indított perben a kir. ítélőtábla által az 1924. évi január 29. napján befejezett nyilvános előadás alapján hozott ítélettel végérvényesen megállapított haszonbérre az 1923. évi mérlegében „Z. M. bányabér megállapítási számla“-n 6,050.508 koronát tartalékol. Panaszos ennek a tartaléknak adó alá vonását kifogásolja.

A kifogást a bíróság alaptalannak találta.